

Grossbollsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling 2023 - 2024

Uppdaterad 2023-10-28

Handlingsplan

Forshaga kommun

Fastställt av: Rektor Therese Jankhe

Fastställt datum: 2023-10-28

Dokumentet gäller till och med: Revideras: 2024-10-28

Dokumentet gäller för: Samtliga verksamheter på Grossbolsskolan

Dokumentansvarig: Skolkurator Jessica Skoglund

Diarienummer: XXX

Innehållsförteckning

<i>1. Årlig plan mot kränkande behandling och diskriminering</i>	<i>3</i>
<i>2. Skolan ska arbeta förebyggande</i>	<i>3</i>
<i>3. Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling</i>	<i>4</i>
<i>3.1 Vid befarad kränkning elev/barn- elev barn</i>	<i>4</i>
<i>3.1.1 Utreda</i>	<i>5</i>
<i>3.1.2 Bedömning</i>	<i>5</i>
<i>3.1.3 Åtgärder vid kränkning</i>	<i>5</i>
<i>3.2 Vid befarad kränkning personal- elev/barn</i>	<i>6</i>
<i>3.3 Vid befarad kränkning rektor- elev/barn</i>	<i>6</i>
<i>3.4 Vid befarad kränkning elev/barn – personal</i>	<i>6</i>
<i>4. Grossbolskolans trygghetsarbete</i>	<i>6</i>
<i>4.1 Trygghetsteamet:</i>	<i>6</i>
<i>4.2 Vårdnadshavare</i>	<i>8</i>
<i>5. Kartläggning</i>	<i>8</i>
<i>5.1 Analys av kartläggningen höstterminen 2022</i>	<i>8</i>
<i>6. Övergripande mål och riktlinjer</i>	<i>10</i>
<i>6.1 Skolnivå</i>	<i>10</i>
<i>6.2 Gruppnivå</i>	<i>11</i>
<i>6.3 Individnivå</i>	<i>11</i>
<i>6.4 Kön</i>	<i>11</i>
<i>6.5 Etnisk tillhörighet, religion och trosuppfattning</i>	<i>11</i>
<i>6.6 Funktionsnedsättning</i>	<i>12</i>
<i>6.7 Sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck</i>	<i>13</i>

1. Årlig plan mot kränkande behandling och diskriminering

Med höga förväntningar och med tydliga mål skall vi ge samtliga elever, i samverkan med hemmen, möjlighet att utvecklas till sin fulla potential. Vi gör detta genom att betrakta eleven ur ett helhetsperspektiv och bemöter alla med respekt, empati, tydlighet och medmänsklighet.

Syftet med arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Enligt lagstiftaren är det inte tillräckligt att endast förbjuda diskriminering och kränkande behandling, utan det behövs även aktiva åtgärder för att minska förekomsten av dessa. Huvudmannen åläggs ett ansvar att bedriva ett målinriktat arbete för att främja barn och elevers lika rättigheter och möjligheter, samt för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kravet på en upprättad likabehandlingsplan (enligt diskrimineringslagen) togs bort den 1 januari 2017 och har ersatts med ett allmänt krav på att arbetet med att motverka diskriminering och trakasserier ska dokumenteras. Nytt är också att reglerna innehåller anvisningar för hur verksamheterna ska genomföra arbetet löpande i fyra steg: undersöka, analysera, åtgärda, följa upp. Verksamheten ska också ta fram och följa upp riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier. De nya reglerna innebär en utvidgning jämfört med tidigare och att samtliga sju diskrimineringsgrunder inkluderas i det förebyggande och främjande arbetet, det vill säga kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

2. Skolan ska arbeta förebyggande

Det innebär att varje skola ska genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt upprätta en årlig plan mot kränkande behandling. Det förebyggande arbetet handlar om att ta bort risker för att barn och elever blir utsatta för kränkningar i skolan.

Det förebyggande arbetet på Grossbollskolan beskrivs i olika steg:

- 1. Nuläge*
- 2. Utvecklingsområden*
- 3. Antagande/ Hypotes.*
- 4. Planerade insatser*
- 5. Uppföljning och utvärdering*

Nuläge

Det första steget är att kartlägga nuläget i verksamheterna för att upptäcka risker för kränkande behandling. Vi ser regelbundet över barnens och elevernas trygghet och trivsel. Där ingår också deras egen uppfattning om kränkningar och mobbning i skolan.

Vi kartlägger detta i våra trygghetspromenader, klass och elevråd och i våra enkäter, men även genom samtal med elever, vårdnadshavare och personal. Vi ser även över dokumentationen av tidigare signaler av kränkande behandling och analyserar den dokumentationen för att dra lärdomar och förbättra vårt arbete med att motverka kränkande behandling på vår skola.

Genom att kartlägga nuläget i verksamheten ser vi om våra insatser fungerar eller inte. Eventuella problem blir tydligare. Det blir lättare att förstå varför kränkningar uppstår, i vilka sammanhang och hur de tar sig uttryck.

Utvecklingsområden

Nästa steg är att, utifrån vårt nuläge, upptäcka risker för kränkande behandling och avgöra vad vi behöver utveckla för att minska dessa risker.

Antagande/Hypotes

När kartläggningen är genomförd analyserar vi orsakerna till riskerna för kränkande behandling genom att göra ett antagande kring varför vi tror att det är som det är i våra verksamheter. Genom en bra analys kan vi sätta upp konkreta mål för att förebygga kränkningar i våra verksamheter.

Insatser

I slutet av höstterminen sätter vi upp mål och bestämmer vilka insatser som ska sättas in för att nå målen för vårt arbete med att motverka kränkande behandling. Dels har vår skola övergripande mål, men vi sätter även upp mål för våra olika stadier.

3. Rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling

När du som personal får veta att ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling måste du och dina kolleger kunna handla snabbt. Alla behöver veta hur de ska agera i en sådan situation.

3.1 Vid befarad kränkning elev/barn- elev barn

På Grossbollskolan har all personal, som upptäckt eller misstänker en befarad kränkning, ansvar att skyndsamt anmäla det till rektor. Det är av största vikt att alla vuxna på skolan är uppmärksamma på om elev eller vuxen upplever sig diskriminerad eller kränkt av annan vuxen eller av annan elev. Redan misstanke om att kränkningar förekommer ska uppmärksammas och alla händelser ska dokumenteras i det kommungemensamma dokumentationsverktyget Drafit. Skolan ska agera skyndsamt. Det är alltid den utsatta eleven eller den vuxne som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Personalen ska vara ett stöd för den elev som utsatts för kränkning och ska alltid ta elevens upplevelse av kränkning på största allvar. Vid utredning av diskriminering eller kränkning av elev eller vuxen ska följande göras:

· När skolan får kännedom om att en elev varit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling ska detta anmälas till rektor.

· Rektor anmäler till huvudman samt utreder skyndsamt omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna.

· Rektor startar utredning.

· Under utredning tar ansvarig personal kontakt med alla inblandade elever och vårdnadshavare och berörd personal.

· Rektor tar beslut kring ärende och avslutar eller vidtar nödvändiga åtgärder. · Uppföljningssamtal hålls med berörda elever.

· Om elev uppger sig ha blivit utsatt för kränkning av annan vuxen gör alltid rektor utredningen och om en elev upplever sig kränkt av rektor kopplas förvaltningschef in.

3.1.1 Utreda

Rektor tar emot anmälan och utser utredare (kan vara förskolepersonal, mentor, fritidspersonal mm). De utredande samtalen förs enskilt med inblandade barn/elever och sammanställer all tillgängliga fakta kring händelsen. Utredningens storlek och genomförande anpassas till det enskilda fallet. I de flesta fall ingår att fråga alla inblandade vad som har hänt, det vill säga den som upplever sig kränkt och den som kan ha utfört kränkningen

3.1.2 Bedömning

Utifrån de fakta som framkommit i ärendet, görs en bedömning om händelsen kan betraktas som en kränkning, diskriminering eller trakasserier. Om det inte bedöms vara något av ovanstående, avslutas ärendet och vårdnadshavare informeras.

3.1.3 Åtgärder vid kränkning

I varje ärende gör utredare en bedömning över vilka åtgärder som behöver sättas in för att få slut på kränkningarna. I vissa fall räcker det att inblandade barn/elever får tala ut om det som hänt för att kränkningarna ska upphöra, i andra ärenden behövs större åtgärder. Rektor ska ha kännedom om enskild medarbetare gör en orosanmälan enligt anmälningsplikten.

Vårdnadshavare informeras om vilka åtgärder som satts in. Tänkbara åtgärder kan vara att

- samtala med barn, elever och eventuellt vårdnadshavare
- samtala med den i personalen som har utsatt barnet eller eleven för kränkande behandling
- hålla ökad uppsikt, särskilt på platser och tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda
- se över gruppindelningar och schemaläggning
- göra insatser med hjälp av kurator och psykolog
- genomföra disciplinära åtgärder enligt skollagen respektive de arbetsrättsliga reglerna.

Uppföljande samtal förs regelbundet med inblandade barn/elever fram till dess att ärendet avslutas. Det är rektor som fattar det formella beslutet om att ärendet avslutas. Vårdnadshavare informeras om att ärendet avslutats.

3. 2 Vid befarad kränkning personal- elev/barn

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Rektor är alltid utredare.

3. 3 Vid befarad kränkning rektor- elev/barn

Ärendet hanteras på samma sätt som ovan. Förvaltningschef är alltid utredare.

3. 4 Vid befarad kränkning elev/barn – personal

Personal som upplever sig själv ha blivit kränkt av barn/elev anmäler det via kommunens digitala inrapporteringsystem Arbetsmiljöverket. Närmaste chef är alltid utredare.

4. Grossbollskolans trygghetsarbete

På Grossbollskolan arbetar vi med tre olika delar:

***Det främjande arbetet** syftar till att stärka respekten för allas lika värde och omfattar alla diskrimineringsgrunderna. Det riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning samt är en naturlig del av det vardagliga arbetet.*

***Det förebyggande arbetet** syftar till att avvärja risker för kränkande behandling och omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.*

***Det åtgärdande arbetet** påbörjas genast när det kommit signaler om att en elev känner sig utsatt för kränkning. Då vidtar skolan åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningen upprepas. Skolan har rutiner för arbetsgången av befarad kränkande behandling som även framgår i planen mot diskriminering och kränkande behandling.*

4.1 Trygghetsteamet:

Trygghetsteamet träffas en gång per månad och jobbar med aktuella frågor inom området. Teamet följer upp från tidigare möte så att det finns en kontinuitet. Fokus är det förebyggande och uppföljande arbete mot kränkningar genom trygghetsvandringar, analys av arbetet i drafit, tillhandahållande av material för pedagoger samt stöd till personal.

Arbetet startar upp med trygghetsvandring för alla barngrupper. Varje termin kopplas elevrådet på för att eleverna ska få än mer inflytande och en ökad medvetenhet. Efter trygghetsvandringarna analyseras och sammanställs dessa för att påvisa positiva, otrygga och riskfyllda platser på skolgården samt tydliggöra behov av åtgärder.

Presentation av trygghetsteamet och trygghetsarbetet samt skolans vision skapas digitalt. Visas för alla barngrupper och läggs sedan ut på aktuell plattform för vårdnadshavare.

Trygghetsteamet ansvarar för att planera insatser för att arbeta främjande och elevstärkande för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för våra elever oavsett **kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder**. Aktiviteterna och fokusområdena skrivs sedan i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och som utvärderas i kommande termins trygghets- och trivselenkät.

I Trygghetsteamet ingår representanter från hela verksamheten samt elevrepresentanter (elevråd) från utvalda årskurser. Syftet med detta är att eleverna involveras i arbetet kring planen mot diskriminering och kränkande behandling genom Trygghetsteamets systematiska arbete med att främja och förebygga.

4.2 Trygghetsteamet består av:

Monika Ström SvA

Sofia Ekström mentor 6A

Catrine Svartling Smaragden

Caroline Johansson Fritidspedagog åk F-1

Helena Karlsson mentor 6B

Sara Lindskog idrott

Jessica Skoglund, skolkurator

4.2 Vårdnadshavare

Mentor har ansvar för att elevernas vårdnadshavare får kännedom om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling/årliga plan under läsårets första föräldramöte. Vårdnadshavare har möjlighet att kontinuerligt lämna synpunkter på planen och på arbetet med likabehandling, till ansvarig mentor eller till elevhälsopersonal.

5. Kartläggning

Kartläggning sker via utvärderingar och enkäter för elever och personal. En kommungemensam enkät gällande trivsel- och trygghet görs på vårterminen. Frågor om trygghet, trivsel och elevens arbetsmiljö tas även upp under utvecklingssamtalen en gång per termin. Vid samlingar, klassråd och elevråd är frågor om trivsel och kamratskap stående punkter. Skolsköterskan träffar årligen alla eleverna i förskoleklass, årskurs 2 och 4 och genomför hälsosamtal där frågan om trygghet och trivsel också tas upp. Studiehandleddning i andra språk ges till elever som innehar behov av detta vid kartläggning.

Till grund för planen ligger även de utvärderingar som arbetslagen gör kontinuerligt under läsåret, arbetslagens träffar med elevhälsoteamet, arbetsplatsträffar, elevhälsoteamets utvärdering, rektors medarbetarsamtal och de värdegrundsfrågor som diskuteras samt personalens observationer.

5.1 Analys av kartläggningen höstterminen 2022

Antalet anmälda kränkingsärenden har ökat med mer än det dubbla från förra läsåret och anledningen till detta är att fler lärare använder sig av dokumentationsverktyget Drafit. Under läsåret 19/20 gjordes inga kränkingsanmälningar från fritids och förskoleklass men under detta läsår, 20/21, så ligger de på samma nivå som resten av skolan. Det är, precis som förra året, framförallt fysiska och verbala kränkningar som rapporteras och det är i princip uteslutande pojkars kränkningar av andra som leder till dokumentation. Detta har givit en diskussion på skolan där vi ställer oss frågan om det verkligen är så att flickor inte kränker andra eller om vi behöver bli bättre på att uppmärksamma när och hur flickors kränkningar uppstår. I årets Drafit-statistik är det någon klass som sticker ut med många anmälningar och elevhälsan i samverkan med berörda pedagoger har arbetat aktivt med situationen för att lösa det. Någon annan klass har liknande utmaningar men där dokumenteras händelser i mycket mindre utsträckning så det är inte synligt i statistiken. Skolgården, klassrummen och kapprummen är de områden där flest kränkningar skett enligt anmälningarna. Stämmer det eller är vi mest närvarande i dessa miljöer och därför uppmärksammar och följer upp händelser mest i dessa rum? Vi behöver bli mer uppmärksamma på textburna kränkningar i sociala medier.

Trivselenkäten visar följande:

Lågstadiet:

· nästa alla elever, 90–100%, svarar positivt på samtliga frågor i trivselenkäten vilket är ett väldigt bra resultat.

Fritids:

På fritids har vi lagt märke till att vi saknar ett tillfredsställande åsiktsunderlag från elever och vårdnadshavare, särskilt nu efter ett år med pandemi där den naturliga kontakten genom dagliga möten inte fungerat som vanligt. Trivselenkäten visar dock att barnen trivs bra på fritids och detta stämmer väl överens med pedagogernas uppfattning.

Mellanstadiet:

Flera frågor på mellanstadiet har också väldigt bra resultat.

· 99% av eleverna på mellanstadiet upplever att de blir väl bemötta och 96% anser att de är delaktiga och kan påverka sin skolgång, detta är en förbättring i resultatet från förra året.

· 96% av eleverna på mellanstadiet anser att de känner sig trygga i skolan och 95% har arbetsro i klassrummet. Upplevelsen av arbetsro har ökat med 6% från föregående års trivselenkät.

· 31% av eleverna på mellanstadiet känner inte nyfikenhet och lust att lära.

· Det finns en intressant diskrepans mellan några frågor: 84% är nöjda med skolan, 90% tycker att skolan är bra men endast 71 % kan rekommendera skolan till en kompis. Hur ska vi förstå detta?

På mellanstadiet har arbetslaget arbetat med några ämnesövergripande projekt i syfte att arbeta övergripande med förmågor och innehåll på flera olika sätt. Detta har visat sig falla väl ut och både elever och lärare har tyckt att det har varit givande och roligt.

Under läsåret har vi utvecklat vårt arbetssätt med klassråd och elevråd för att på detta sätt öka möjligheten till ansvar och inflytande. Eleverna tycker att det har varit bra att ha fått diskutera och ge sina åsikter om trivsel och trygghet, att de har blivit lyssnade till och fått återkoppling i större utsträckning och att deras psykosociala arbetsmiljö har blivit bättre. Eleverna vill att vi ska arbeta mer med att förbättra språkbruket på skolan och de längtar efter att få göra skolgemensamma aktiviteter igen.

Det är även tydligt i underlag från elevrådet och trivselenkäten att eleverna finner skolgården understimulerade och tråkig. Under vårterminen 20/21 har vi gjort flera insatser för att förbättra detta. Vi har öppnat ytterligare en rast bod så att fler elever får tillgång till rastaktiviteter. Vi har även prioriterat resurser till rast pedagogisk verksamhet och båda dessa insatser har gjort rasterna och därmed efterföljande lektioner lugnare. Det syns även i draftit där mellanstadiet hade fler anmälningar under höstterminen än under vårterminen. Eleverna tycker också att rasterna har blivit roligare och lugnare men vi behöver fortfarande göra mycket mer på detta område.

Vi har även arbetat i medarbetargruppen med skolans kommande vision där alla har fått tycka till om vad vi ska sträva efter och åstadkomma. Där lyfts trygghet, trivsel och likabehandling som de absolut viktigaste frågorna. I enkäterna framkommer det att hela

skolan har ett tufft språkbruk. Språkbruket kommer vara prioriterat av trygghetsteamet 2023–2024.

6. Övergripande mål och riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen, i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor, i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet, aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt, och i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

Alla som arbetar i skolan har ett uppdrag att aktivt motverka rasism – detta är en del av vad det innebär att arbeta i skola. Skolans personal ska agera för att gestalta och sprida demokratiska värderingar som står i kontrast mot rasistiska föreställningar, handlingar och strukturer. Skolan har även skyldighet att ta ställning och aktivt agera mot rasism och etnisk diskriminering.

Skolan ska motverka kränkningar och missgynnande som har samband med individers hudfärg, föreställningar om ras eller människors etniska, nationella och religiösa tillhörighet.

Skolan ska utföra sitt uppdrag allsidigt, genom att motverka både individuella och strukturella uttryck för rasism.

6.1 Skolnivå

- Planen ska genomsyra hela verksamheten på skolan
- Stadieövergång och läsårsstart enligt skolans plan för detta
- Information om planen till vårdnadshavare via föräldramöten
- Ordningsregler
- Tillsynssystem med rast- och matvärdar
- Synlig och lättillgänglig elevhälsopersonal
- Regelbundna elevrådsmöten
- EHT (elevhälsoteam) med uppföljning av oroväckande frånvaro, klimatet på skolan samt kränkingsärenden
- Hälsosamtal genomförs av skolsköterska
- Personalen är medveten om sin betydelse som förebilder, genom sitt förhållningssätt och agerande

6.2 Grupp nivå

- *Personalen bemöter elevernas attityder och värderingar*
- *Frågan om elevers trygghet och trivsel diskuteras på klassråd och förs vidare till EHT*
- *Fasta placeringar och gruppindelningar som bestäms av lärare*
- *Skapa goda relationer och sammanhållning*
- *Tydlig struktur på lektioner – start/stopp, mål och innehåll. Läraren startar och avslutar*
- *Alla lärare fokuserar på att säkerställa att eleverna känner en ökad studiero.*
- *All personal arbetar efter extra anpassningar på grupp nivå som stärker en tillgänglig lärmiljö.*

6.3 Individ nivå

- *Elevsamtal enskilt eller i smågrupper, Lära-känna-samtal*
- *Samverkan/dialog skola-hem*
- *All personal arbetar efter extra anpassningar på individ nivå som stärker en tillgänglig lärmiljö*
- *Uppmärksamma situationer då elever kan känna sig utanför eller kränkta*
- *Ta upp elevernas trygghet, närvaro och trivsel på utvecklingssamtal*

6.4 Kön

Mål: Alla ska få samma förutsättningar i skolan genom att de ges lika stort inflytande över skolans verksamhet och lika stort utrymme i undervisningen.

Främjande åtgärder:

- *Skapa förutsättningar för eleverna att kunna utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.*
- *Genusperspektivet ska finnas med i alla beslut som rör skolans organisation och verksamhet.*

Ansvar: All personal

Förebyggande och förhindrande åtgärder:

- *Fördela tid och samtalsutrymme så att alla kommer till tals*
- *Reagera på kränkande uttalanden baserat på genus*
- *Samtal med eleverna kring frågor om likabehandling av flickor och pojkar, samt stereotypa föreställningar om manligt och kvinnligt.*

Ansvar: All personal

6.5 Etnisk tillhörighet, religion och trosuppfattning

Mål: Alla elever och anhöriga bemöts oavsett etnicitet och kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, med respekt och erbjuds samma rättigheter och möjligheter.

Främjande åtgärder:

- *All personal medverkar till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och förmåga att ta ansvar för andra människor.*
- *Tolk används utifrån behov vid samtal och möten*
- *Belysa aktuella frågor/dilemman från olika synvinklar*

Ansvar: All personal

Förebyggande och förhindrande åtgärder:

- *All personal tar tillfällen i akt och bemöter elevernas attityder och föreställningar runt etniska likheter och olikheter, demokrati och jämlikhet.*
- *All personal deltar i fortbildningsinsatsen Att motverka rasism.*
- *Tydliggöra via tolk för föräldrarna med utländsk härkomst vad skolan har för förväntningar på barnens skolgång.*

Ansvar: All personal

6.6 Funktionsnedsättning

Mål: Skolmiljön och undervisningen är tillgänglig för elever med olika funktionsnedsättningar. Ingen ska behöva känna sig utanför och kan, så långt det är möjligt, delta i samma aktiviteter som övriga elever.

Främjande åtgärder:

- *Arbeta med att öka kunskapen hos elever och personal om olika funktionsnedsättningar och förståelsen av ett bra bemötande.*
- *Planera och anpassa skolans lokaler och verksamhet efter de olika behov som finns för elever och vårdnadshavare med funktionsnedsättning.*
- *Anpassa arbetssätt och material utifrån elevernas behov.*

Ansvar: All personal

Förebyggande och förhindrande åtgärder:

- *Ta alla tillfällen att bemöta elevers attityder och föreställningar runt funktionsnedsättningar*

Ansvar: All personal

6.7 Sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: Alla elever, vårdnadshavare och personal ska behandlas med respekt oavsett sexuell läggning.

Främjande åtgärder:

- *Skolan ska arbeta för ökad förståelse för olika sexuella läggningar.*
- *Diskussion om olika familjebildningar tas upp i undervisningen i naturliga sammanhang*

Ansvar: All personal

Förebyggande och förhindrande åtgärder:

- *Samtal och reflektioner med eleverna kring deras bruk av ord med sexuell anspelning.*
- *Ansvar: All personal*

Samtliga mål under rubriken Övergripande mål och riktlinjer följs löpande upp under året på de gemensamma träffarna i elevhälsoteamen och utvärderas inför upprättandet av den nya planen mot kränkande behandling.

Definitioner och begrepp

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Mobbning: Mobbing är en form av kränkande behandling som dessutom innebär:

- *upprepning över tid*
- *obalans i styrkeförhållandet, där den utsatte har svårt att försvara sig ur ett fysiskt eller psykiskt underläge*
- *såväl individ som grupp kan vara förövare*

Kränkning: Någon eller några kränker principen om alla människors lika värde, vilket är ett uttryck för makt och förtryck. Handlingen innebär någon form av förnedring, skymf eller förödmjukelse. Den som upplever att han eller hon blivit kränkt ska alltid tas på allvar.

En kränkning kan vara

- *Fysisk – t.ex. slag och knuffar*
- *Verbal – t.ex. att bli hotad eller kallad för könsord*
- *Psykosocial – t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning*
- *Text- och bildburen – t.ex. klotter, brev, e-post, chatt, bloggar, sms eller mms*

Trakasserier: Avser ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med de sju diskrimineringsgrunderna:

- *etnisk tillhörighet*
- *funktionshinder*
- *kön*
- *könsöverskridande identitet eller uttryck*
- *religion eller annan trosuppfattning*
- *sexuell läggning*
- *ålder*

Sexuella trakasserier: kränkande handlingar som har en sexuell anspelning.

Diskriminering: Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan även vara att strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

Repressalier: Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling som en reaktion på att hon eller han har påtalat eller anmält diskriminering.

Upprepad eller grov kränkning: Om kränkningarna varit grova och/eller systematiska vägs detta in i bedömningen av hur allvarliga handlingarna varit. Detta sker oavsett om kränkningen skett en eller flera gånger. Vissa handlingar som ryms under begreppet kränkande behandling till exempel misshandel, ofredande och olaga hot är brottsliga handlingar även om de begås av underåriga.

Lagstöd

Vi följer de skrivningar som finns i våra olika styrdokument:

- *Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras (Barnkonventionens andra artikel).*

- *Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever (Skollagen (2010:800) 6 kap. 6§).*
- *Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev... anser sig ... ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden (Diskrimineringslagen 2 kap. 7 §).*
- *Alla medarbetare har anmälningsplikt vid misstanke att barn far illa (SOL 14 kap 1 §).*
- *Ingen skall i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska motverkas Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022).*

Skolpersonalens befogenheter och skyldigheter

Skolan ska se till att både barn, elever och personal får arbeta i en god arbetsmiljö. Det kan innebära att personal måste ingripa på något sätt mot elever som upplevs som störande eller gör sig skyldiga till olika förseelser.

Enligt Skolverket kan personal ingripa i följande situationer utan att det anses som kränkande behandling:

- *Nödvärnsrätten: Var och en i skolan har rätt att använda nödvändigt våld för att stoppa förstörelse eller misshandel av både egendom och person. En person kan t.ex. hållas fast, eller dras bort, från en plats där misshandel pågår. Nödvärnsrätten får aldrig innebära mer våld än nödvändigt.*
- *Tillrättavisande av elev: Tillrättavisning för att uppehålla ordningen och följa skolans regler är inte vare sig trakasserier eller kränkande behandling. Skollag (2010:800) (5 kap, 6§)*
- *Utvisning: Lärare får visa ut en grundskoleelev för högst återstoden av lektionen. Skollag (2010:800) (5 kap, 7§)*
- *Kvarsittning: Lärare kan låta eleven stanna kvar under uppsikt i skolan högst en timme efter skolans slut eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar. Skollag (2010:800) (5 kap, 8§)*
- *Skriftlig varning: I skolan kan rektor utdela varning vid behov. Skollag (2010:800) (5 kap, 11§)*

- *Tillfällig omplacering till annan undervisningsgrupp eller annan plats inom skolenheten. Skollag (2010:800) (5 kap, 12§)*
- *Tillfällig placering vid en annan skolenhet. Skollag (2010:800) (5 kap, 13§)*
- *Avstängning: Inom grundskolan kan en elev avstängas från undervisningen. Beslutet kan överklagas av vårdnadshavare. Skollag (2010:800) (5 kap, 14-16§) Vid avstängning görs alltid en orosanmälan till socialtjänsten.*
- *Flytt till annan skola: I grundskolan kan elev förflyttas till en annan skola mot vårdnadshavarnas önskemål, om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Beslutet kan överklagas av vårdnadshavare. Skollag (2010:800) (10 kap, 30§)*
- *Beslagta föremål: Skolan har rätt att beslagta föremål som används på ett störande sätt i skolverksamheten, eller som kan utgöra en fara mot säkerheten. Skollag (2010:800) (5 kap, 22-24§)*